

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 2

Навчальний рік 2022/2023

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні питання гематології та трансфузіології»

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент вибіркова дисципліна

Формат змішаний освітнього компонента
(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 223 «Медсестринство»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Сестринська справа»

Другого/магістерського/ рівня вищої освіти

Курс 2-й

Силабус навчальної дисципліни розглянуто
на засіданні кафедри педіатрії № 2

Протокол від

«27» серпня 2021 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Макеєва Н.І.

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем педіатричного профілю
(назва)

Протокол від

«30» серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис)

Гончарь М.О.

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Макеєва Н.І. – завідувач кафедри, професор, д.мед.н.
2. Афанасьєва О.О. – доцент, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ**Інформація про викладача:**

Макєєва Наталія Іванівна – завідувач кафедри педіатрії №2, доктор медичних наук, професор.
Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча нефрологія», «Дитяча гематологія», «Дитяча пульмонологія».

Контактний тел.: +380662571720;

Корпоративна пошта ni.makieieva@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams, ZOOM або MOODLE

Одинець Юрій Васильович - доктор медичних наук, професор кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча нефрологія», «Дитяча гематологія», «Дитяча анестезіологія та реаніматологія».

Контактний тел.: +380500244959;

Корпоративна пошта: yv.odynets@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams, ZOOM або MOODLE

Афанасьєва Оксана Олександрівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча гематологія».

Контактний тел.: +38 050 570 10 55;

Корпоративна пошта: oo.afanasieva@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams, ZOOM або MOODLE

Контактний тел. та e-mail кафедри: тел. (057) 725-18-99, kaf.6med.pediatrii2@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Актуальні питання гематології та трансфузіології» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медсестринство» (за умови відсутності затвердженого стандарту - Проєкту)

Програма дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології» призначена для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації спеціальності «Медсестринство», кваліфікація «Магістр медсестринства», напрямку підготовки 22 «Охорона здоров'я». Вивчення дисципліни здійснюється впродовж 3-го семестру. Обсяги розділу дисципліни - 3 кредита. Кількість годин: всього- 90; аудиторних - 8, в тому числі – практичних занять - 6, лекцій – 2; самостійна робота - 82.

Програма «Актуальні питання гематології та трансфузіології» для студентів вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена для спеціальності «Медсестринство», напряму підготовки «Охорона здоров'я» відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців згідно вимог Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затвердженого Наказом МОЗ України № 52 від 31.01.2005 р.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є причини, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика захворювань системи крові, особливості застосування трансфузійних середовищ.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології»

а) базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної фізіології, анатомії людини та патоморфології, гістології, фармакології, медсестринського діагнозу та інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи формування студентами умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями вивчення дисципліни «Медсестринство в педіатрії» та можуть бути використані ними при подальшому вивченні педіатрії, дитячих інфекційних хвороб та інших клінічних дисциплін в процесі навчання та у подальшій професійній діяльності.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики дитячих хвороб, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстренної та невідкладної медичної допомоги, та практичних навичок з догляду за хворими педіатричного профілю.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=8>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ Актуальні питання гематології та трансфузіології» є: встановлення кінцевих цілей на основі освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки медичної сестри з кваліфікацією «бакалавр медсестринства», що є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Актуальні питання гематології та трансфузіології” є вивчення дисципліни та вирішення таких завдань:

1. Вдосконалити знання з питань організації лікувально-профілактичної допомоги дітям та особливостей роботи медичних сестер в цих закладах.
2. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.
3. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених гематологічних захворювань дитячого віку.
4. Скласти план обстеження, готувати хворих до обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.
5. Проводити диференціальну діагностику та ставити сестринський діагноз при типовому перебігу найбільш поширених дитячих гематологічних хвороб.
6. Демонструвати володіння принципами догляду за хворими, дієтотерапії, лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.
7. Надавати долікарську невідкладну допомогу дітям при захворюваннях системи крові.
8. Здійснювати оцінку прогнозу при найбільш поширених захворюваннях системи крові у дитячому віці.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей: інтегральні:

- інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
7. Здатність приймати обґрунтовані рішення
8. Здатність працювати в команді
9. Навички міжособистісної взаємодії

спеціальні (фахові, предметні):

- Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.
- Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.
- Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.
- Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.
- Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.
- Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.
- Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.
- Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.
- Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання
ПРН 1. Володіти професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.
ПРН 2. Демонструвати достатню компетентність та самостійно вирішувати ситуації професійної діяльності.
ПРН 3. Застосовувати знання та навички із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.
ПРН 4. Аналізувати утворені поняття, шляхом суджень, міркувань, умовиводів та демонструвати розуміння і застосування методів критичного аналізу.
ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями у організації процесу управління на кожному етапі професійної діяльності.
ПРН 6. Порівнювати, кількісно та якісно оцінювати, скореговувати очікувані та отримані результати.
ПРН 7. Осмислювати власні припущення і перевірку зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними.
ПРН 8. Використовувати мотивацію та стимулювання як внутрішній та зовнішній фактори в набутті знань з метою удосконалення власних професійних умінь.
ПРН 9. Виявляти активність у вирішенні проблемних питань, пов'язаних з професійною діяльністю.
ПРН 10. Дотримуватися етико-деонтологічних засад у професійній діяльності. вирішувати проблемні питання щодо особистісних переконань та етичних міркувань.
ПРН 11. Створювати і погоджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв'язання.

ПРН 12. Демонструвати соціальний оптимізм, повагу до етичних принципів.
ПРН 13. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей; проявляти самостійність і відповідальність в роботі.
ПРН 14. Ідентифікувати, імітувати та копіювати навички виконання певних дій.
ПРН 15. Впроваджувати стандарти професійної діяльності.
ПРН 16. Демонструвати та контролювати виконання навичок та умінь.
ПРН 17. Координувати, модифікувати методи і технічні прийоми, комбінувати поєднання двох або більше навичок для виконання типових та нетипових професійних завдань.
ПРН 18. Демонструвати автоматизм виконання навичок. Удосконалювати методики виконання навичок та навчати інших.
ПРН 19. Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою медичної сестри-магістра, вміння генерувати нові ідеї в області медсестринства.
ПРН 20. Застосовувати педагогічні технології на рівні достатньому для реалізації розроблених програм навчальних дисциплін за спеціалізацією у вищих навчальних закладах.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,0	Напрямок підготовки <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: <u>223 «Медсестринство»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й	
Годин для очної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції	
		2 год.	-
		Практичні, семінарські	
		6 год.	-
		Лабораторні	

студента - 82	магістр	-.	-.
		Самостійна робота	
		82 год	-
		Вид контролю - залік	

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Система гемостазу. Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенія, тромбоцитопатія та геморагічний васкуліт у дітей. Невідкладна допомога.	2	
	Всього годин	2	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
.3.				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, та апластичні анемії у дітей.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок

			(навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, використання манекенів високого рівня, та інші.	
2	Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенія, тромбоцитопатія та геморагічний васкуліт у дітей.	2	-«-	-«-
.3	Лейкози та лімфоми у дітей.	2	-«-	-«-
	Всього годин	6		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
...				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Система кровотворення та методи її дослідження. Нормальні показники елементів крові у дітей різного віку. Клінічна інтерпретація результатів клінічного аналізу крові та мієлограми у дітей різного віку.	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», вебінар,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок

			спаринг-партнерство (навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, використання манекенів високого рівня, та інші.	
2	Дефіцитні анемії: залізодефіцитна, В-12-дефіцитна та фолієводефіцитна анемії.	10	-«-	-«-
..3.	Спадкові, набуті та імунні гемолітичні анемії. Апластичні анемії.	5	-«-	-«-
4	Система гемостазу та методи її дослідження. ІgА васкуліт. Тромбоцитопенічна пурпура. Тромбоцитопатії у дітей.	10	-«-	-«-
5	Коагулопатії у дітей. Гемофілії. Хвороба Віллебранда.	10	-«-	-«-
6	Лейкози у дітей. Лімфобластні лейкози у дітей.	7	-«-	-«-
7	Мієлобластні лейкози у дітей.	5	-«-	-«-
8	Лімфоми у дітей. Лімфома Ходжкіна.	5	-«-	-«-
9	Неходжкінські лімфоми у дітей.	5	-«-	-«-
10	Лейкемоїдні реакції у педіатрії. Мієлодиспластичний синдром	5	-«-	-«-
11	Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології.	5	-«-	-«-
12	Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання.	5	-«-	-«-
13	Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій. Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика.	5	-«-	-«-
	Всього годин	82		

. Методи навчання Видами навчальної діяльності студентів, згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС).

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів педіатрії.

Перевага віддається лекціям проблемним, оглядовим та концептуально-аналітичним. Лекція стає процесом, під час якого в студентів формуються знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями. Посилюється роль лекцій вт якісному управлінні самостійною роботою студентів.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямованими на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Вони передбачають:

- Збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя
- Збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів)

- Обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація серцевої ділянки та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин)
- Обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів)
- Обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу)
- Обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація)
- Виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром
- Поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання
- Здійснення контролю за підготовкою пацієнта до забору матеріалу для лабораторних досліджень
- Рекомендувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого
- Здійснювати диференційну діагностику захворювань
- Поставити сестринський діагноз
- Визначити характер лікування захворювання
- Визначити необхідний режим при лікуванні захворювання, комплекс заходів по медсестринському догляду за хворим
- Визначити необхідну дієту при лікуванні захворювання
- Визначення тактики обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду
- Знати загальні принципи організації роботи дитячих відділень та лікарень, особливості роботи медичних сестер.

Самостійна робота студента регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття, вивчення тем, що розглядаються в плані самостійної роботи студента, пошук та вивчення додаткової літератури, написання рефератів, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях.

Методи контролю (навести лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни):

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль; творчі індивідуальні завдання; реферати; анотації; метод портфоліо; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136

4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Сучасні уявлення про систему кровотворення та методи її дослідження.
2. Дефіцитні анемії: диференційна діагностика, лікування, профілактика
3. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика гострої та хронічної постгеморагічної анемії. Лікування та профілактика.
4. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика залізодефіцитної анемії. Лікування та профілактика.
5. Вітамін-В₁₂-дефіцитна анемія, фоліодефіцитна анемія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика. Лікування та профілактика.
6. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика апластичної анемії. Лікування та профілактика.
7. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика спадкових, набутих та імунних гемолітичних анемій.
8. Анемії при хронічних захворюваннях
9. Сучасні уявлення про систему гемостазу та методи її дослідження.
10. Синдром порушення первинної ланки гемостазу.
11. Коагулопатії у дітей
12. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика геморагічного васкуліту. Лікування та профілактика.
13. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика тромбоцитопенічної пурпури. Лікування та профілактика.
14. Тромбоцитопатії у дітей. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.

15. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика гемофілії. Лікування та профілактика.
  16. Клініка, діагностика та лікування хвороби Віллебранда.
  17. . Лейкози у дітей: сучасні уявлення про розвиток лейкозів у дітей та методи дослідження, лікування.
  18. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика лімфобластних лейкозів у дітей. Лікування, диспансерне спостереження.
  19. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика мієлобластних лейкозів у дітей. Лікування, диспансерне спостереження.
  20. Сучасні уявлення про розвиток лімфом у дітей, методи дослідження, лікування.
  21. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика лімфоми Ходжкіна. Лікування лімфоми Ходжкіна. Диспансерне спостереження
  22. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика неходжкінських лімфом. Лікування неходжкінських лімфом. Диспансерне спостереження.
  23. Лейкемоїдні реакції у педіатрії.
  24. Мієлодиспластичний синдром.
  25. Сучасні наукові дослідження з діагностики та лікування лімфопроліферативних захворювань у дітей.
26. Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології.
  27. Основи законодавства України про трансфузіологію.
  28. Організація трансфузіологічної служби у лікувальному закладі.
  29. Основи біологічної безпеки в лікувальному закладі.
  30. Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій.
  31. Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання.
  32. Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика.
  33. Аутогемотрансфузія – показання до застосування аутологічної крові та її компонентів, протипоказання до взяття крові та її компонентів для аутогемотрансфузії.
  34. Плазмаферез – види та методики. Показання та ускладнення.
  35. Профілактика розвитку бронхолегеневої дисплазії у передчасно народжених новонароджених.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

3.4. Індивідуальні завдання

Виступ з доповіддю на науковій конференції (поза межами кафедри), публікація тез, статей, участь в олімпіадах – додається до 10 балів як заохочувальні.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозиумах, тощо): _____

3.5. Правила оскарження оцінки

При виникненні питання щодо об'єктивності оцінки студент має право оскаржити її шляхом звернення до завідуючого кафедри в день отримання оцінки. Комісія в складі завідуючого кафедри, завуча кафедри (доцента) в присутності викладача групи шляхом співбесіди оцінює рівень знань студента та надає висновок щодо об'єктивності оцінки.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного засвоєння відповідного курсу необхідно виконання певних умов: студент повинен мати достатню теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; регулярно відвідувати практичні заняття; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні

завдання та приймати активну участь на кожному занятті; вміти працювати з партнером або в складі групи; при виникненні питань з тематики курсу має можливість обговорювати них з куратором курсу, колегами.

Виконання завдань для оцінювання рівня знань студента повинно бути самостійним - не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказок, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), дотримання санітарно-епідемічного режиму (в період епідемій та пандемій інфекційних захворювань – COVID-19, тощо).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. При виникненні будь-яких питань студент має можливість розв'язати їх з куратором курсу, викладачем, використовуючи контактні дані надані вище.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.
  - заборонено:
    - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
    - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
    - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
    - грати в азартні ігри;
    - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
    - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра Педіатрії №2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дитячі хвороби. За ред. В.М.Сідельникова, В.В.Бережного. К.:Здоров'я, 1999. – 734 с.
2. Медицина дитинства/За редакцією П.С.Мощича.-К.:Здоров'я,1994.–Т.1-4.-2350 с.
3. Майданник В.Г. Педиатрия: Учебник для студентов высших мед. учеб. заведений III - IV уровней аккредитации. -2-е изд.– Харьков:Фолио,2006.– 1125 с.
4. Педиатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів/ За ред. проф. О.В.Тяжкої /вид.3.-Вінниця: Нова книга.- 2009.-1136с.
5. Шабалов Н.П. Детские болезни. Учебник.-Питер-Ком, С-Пб., 2002.-1080с.

Допоміжна

1. . Hematology: Basic principles and practice / Edited by Ronald Hoffman and al. – Churchill Livingstone, 2000 (3rd addition). – 2584p.
2. Nataliia Makieieva, Oksana Afanasieva, Viktoria Koval. Clinical masks of acute leukemia in children. Inter Collegas. – 2017. – Vol. 4, № 1. 9-13.
3. Nathan and Oski's Hematology of Infancy and Childhood / Edited by David G. Nathan, Stuart H. Orkin. – W.B.Saunders Company, 1998/ - Volume 1 (1-968p.)
4. Nathan and Oski's Hematology of Infancy and Childhood / Edited by David G. Nathan, Stuart H. Orkin. – W.B.Saunders Company, 1998/ - Volume 2 (969- 1914p.)
5. Nelson Textbook of Pediatrics 21th Edition / Robert M. Kliegman, Joseph St. Geme. – 2019. – 4112 p.
6. Гусева С.А., Вознюк В.П., Бальшин М.Д. Болезни системы крови.-К.: Логос, 2001.- 542 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
4. <https://reference.medscape.com/>
5. <https://www.cochranelibrary.com/about/about-cochrane-library>

6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
7. <https://www.uptodate.com/home>

8. IIIIE